

Uchwała Nr XXVII/307/2013
Rady Gminy Gołuchów
z dnia 30.08.2013 r.

w sprawie nadania tytułu honorowego „Zasłużony dla Gminy Gołuchów” dla mieszkańców Turska i okolic – żołnierzy Armii Krajowej, którzy w nocy z 14/15 września 1943 r. przejęli zrzut broni i lekarstw dla miejscowych oddziałów polskiego podziemia.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 14 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594) oraz w oparciu o Uchwałę Nr XXX/262/2002 Rady Gminy Gołuchów z dnia 20.03.2002 r. w sprawie nadawania tytułu honorowego „Zasłużony dla Gminy Gołuchów” **Rada Gminy Gołuchów uchwala, co następuje:**

§ 1

Nadaje się tytuł honorowy „Zasłużony dla Gminy Gołuchów” dla mieszkańców Turska i okolic – żołnierzy Armii Krajowej, którzy w nocy z 14/15 września 1943 r. przejęli zrzut broni i lekarstw dla miejscowych oddziałów polskiego podziemia.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
/-/ Jan Sobczak

U Z A S A D N I E N I E

„A jeśli komu droga otwarta do nieba,

Tym, co służą Ojczyźnie”

/ Jan Kochanowski/

W czasie okupacji hitlerowskiej na terenie Turska i okolic działała tajna organizacja Ruchu Oporu Armii Krajowej należąca do Rejonu Gołuchów i Obwodu – Pleszew. Komendantem Rejonu o kryptonimie „Gronostaj” był Wacław Lewandowski PS. „Kazimierz”, a jego z-cą Tadeusz Marciniak PS. „Mirośław” zawiadujący placówką w Tursku. Komendantem Obwodu Pleszew był Bruno Nikoleizig PS. „Adam”. Bazą konspiracji w Tursku w latach 1939-1945 był dom Marciniaków prowadzony przez wdowę po Konradzie Marciniaku – p. Stanisławę Marciniak PS. „Stanisław – Stanisława”. Członkowie tego Ruchu Oporu prowadząc trudną, niebezpieczną i nierówną walkę z okupantem hitlerowskim przeprowadzili w nocy z 14/15 września 1943 roku na terenie Turska operację przyjęcia zrzutu broni i amunicji z samolotu Polskich Sił Lotniczych na Zachodzie.

Sztab Naczelnego Wodza w Londynie po zaakceptowaniu zrzutowiska w Tursku nadał mu kryptonim „Groch 1” powiadamiając o nim Komendę Główną AK w Warszawie. Około 10 września Komendant Obwodu zarządził dyżury przy tajnych odbiornikach w Pleszewie i w Tursku celem przyjęcia hasła z Londynu. W Tursku dyżury pełnił Adolf Michalski PS. „Kupiec”. Zorganizowano podsłuchy telefoniczne na poczcie w Tursku i w Gołuchowie prowadzone przez Stanisława Olenderka PS. „Tadeusz” oraz w biurze majątku w Tursku, gdzie pracowali członkowie AK. Za ubezpieczenie zrzutowiska w Tursku był odpowiedzialny Tadeusz Marciniak PS. „Mirośław”. Koncentracja załogi rozpoczęła się 14 IX 1943 r. około godz. 20.00 w lokalu Józefa i Franciszki Malińskich, gdzie grupa osłonowa została zaopatrzona w broń. Żołnierze po modlitwie przed kościołem w Tursku udali się w dwóch grupach na teren zrzutowiska wyznaczonego w dolinie Proсны. Po przyjęciu i zabezpieczeniu

zrzutu w trzech różnych miejscach, załoga szczęśliwie wycofała się z obszaru zrzutowiska zacierając starannie ślady. Po dwóch tygodniach materiały zrzutowe zostały odkopane i wagonem kolejki wąskotorowej przewiezione do szosy Tursko – Bogusław , skąd samochodem ciężarowym kierowanym przez plut. Wacława Woźniaka PS. „Artur” zostały przewiezione do magazynów konspiracyjnych w Pleszewie.

Przyjęcie broni i sprzętu minersko – dywersyjnego pozwoliło na przeprowadzenie szeregu akcji skierowanych przeciwko okupantowi.

Innym przejawem wielkiej odwagi i bohaterstwa turskich żołnierzy AK była akcja ocalenia cudownego Obrazu Matki Bożej Turskiej z zamkniętego przez hitlerowców kościoła parafialnego. Obraz dzięki nim przetrwał wojnę i króluje dziś w Sanktuarium Maryjnym w Tursku.

Mieszkańcy Turska i okolic – żołnierze AK swoimi bohaterskimi czynami służyli Ojczyźnie. Podejmując trudną, bo nierówną walkę o wolność wszystkich Rodaków zasługują na najwyższe uznanie i pamięć.

***Przewodniczący Rady
/-/ Jan Sobczak***